

"לשמע קול בכיו של תינוק"

הפרשה פותחת בדיני נדרים ושבועות, שהינם התחייבויות מילוליות לעשות מעשה, או להימנע מלעשות מעשה. השבועה והנדר מחייבים, והם בעלי קדושה, הקושרים את האדם אליהם בקשר שניתן להתירו רק על פי הוראות וכללים המפורטים בפרשה. היחס ביהדות להתחייבות בדיבור הוא משמעותי כל כך, שהתרת נדרים ושבועות של הציבור, "כל נדרי", נקבעה למועד הקדוש ביותר בשנה, כניסת יום הכיפורים.

בני ישראל עומדים לפני כניסתם לארץ ישראל, ועליהם לבנות חברה מסוג חדש וחסר תקדים, שיסודה בברית בין העם לא-לוקיו. חברה המבוססת על ברית שכזו, תשמר רק בכוח נאמנותם של אנשים להתחייבויותיהם בכלל, ולהתחייבויות המוסריות שלהם בפרט. בחברה שכזו, המילים הן קדושות – עיקרון קדוש הדיבור עומד בלב היהדות.

הרב זקס מסביר כי ישנם שלושה גורמים לשמירה על חוק בחברות שונות: הראשון הינו פחד ורתיעה מעונש, השני הינו תועלת אישית, ואילו התורה מראה לנו את הדרך השלישית נטולת האינטרס האיש, לפיה אנשים נשמעים לחוק מפני שהחליטו לעשות זאת מרצונם החופשי. הגורם השלישי הכרחי לקיומה של חברה המבוססת על מחויבות מוסרית וולונטרית, ולא על כוח או על תועלת אישית. חברה שבה לא בעל הכוח ישרוד, ולא בעל התועלת האישית ירוויח, יכולה להתקיים בהוגנות ולאורך זמן.

בהמשך הפרשה מובאת בקשתם של שבטי ראובן וגד. בראותם את ההזדמנות הכלכלית הטובה בקרקע הפורייה, הם מבקשים להישאר בצד המזרחי של הירדן, לנחול אותה, ולוותר על חלקם בארץ כנען. הסיבות שהובילו לוותר על חלקם בארץ היו כלכליות והגיוניות, שכן "ומקנה רב ה'ה לבני ראובן ולבני גד עצום מאד".

משה מגיב בתקיפות ובצורה קשה לבקשתם "האינטרסנטית", ולא מאפשר את ההיבדלות מכלל העם שמציעים השבטים: "ויאמר משה לבני גד ולבני ראובן האחיכם יבאו למלחמה ואתם תישבו פה: ולמה תניאון את לב בני ישראל מעבר אל הארץ אשר נתן להם ה'?" בתשובת משה לשבטים, המילים "לבני ה'" חוזרות ארבע פעמים, ושם ה' עוד פעמיים.

המניע לסירובו של משה כמנהיג העם, הוא ההבנה כי העיקרון האלוקי של כיבוש הארץ, והעיקרון המוסרי של ערבות הדדית, חסר בבקשתם, והשיקולים הכלכליים והאישיים עולים על האינטרס המשותף – הפוך בדיוק מאותה חברה המבוססת על ברית בין העם לה' שמשם מבקש לייסד. רק לאחר שמשם עורך התאמה ערכית להסכם ומדגיש כי היציאה למלחמה היא "לבני ה'" ולא "לבני בני ישראל" ומקדים את הנפשות לנכסים, ואת הראיה הכללית לפרטית, הוא מאשר את בקשת השבטים. לבסוף משה חוזר על הדרישה: "והיצא מפיכם תעשו" – אותה דרישה שנאמרה בראשית הפרשה בדיני השבועות והנדרים, לפיה "כָּל הַיֵּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה".

בני גד ובני ראובן מקבלים את דבריו של משה, ומבינים את תפקידם בלחימה על הארץ ביחד עם כל שבטי ישראל ובאופן הראוי – "לבני ה'", ולאחר זאת הם מקבלים את הנחלה שביקשו.

הרב עמיטל היה מספר לתלמידיו סיפור חסידי על בעל ה"תניא" שעבר עם נכדו בעל ה"צמח צדק" לדירה שבה הכניסה לחדר הפנימי הייתה דרך חדר אמצעי. ויהי היום ובעל ה"תניא" יושב ולומד בחדר הפנימי, ה"צמח צדק" יושב ולומד בחדר האמצעי, ובחדר חיצוני שכב תינוק בעריסה. לפתע החל התינוק לבכות. ה"צמח צדק" היה כל כך שקוע בלימודו, שלא שמע את בכיו של התינוק. בעל ה"תניא", שחדרו היה רחוק יותר, שמע את הבכי, הפסיק את לימודו, ויצא להרגיע את התינוק. משסיים להרגיעו, חזר לחדרו, עבר דרך חדרו של בעל ה"צמח צדק", ואמר לו "כשלומדים תורה ולא שומעים בכיו של תינוק יהודי – משהו פגום בלימוד".

סיפור זה מתקשר לפרשתנו במובן של ערכים אישיים וערכים לאומיים, שותפות וערבות, בחברה המבקשת לבסס עצמה על מחויבות מוסרית וולונטרית. אצטט את דבריה של שרה עברון: "במסר הגלוי – אין אפשרות מוסרית או ערכית לברוח מאחריות לכלל ישראל! גם אם הנחלה שלך מוכנה וטובה, ואפילו אם השתתפת במלחמה עליה, אינך יכול להתנחל בה עד שכל העם כולו יהיה תחת גפנו ותאנתו. גם במסר הסמוי נוכל לראות זאת – בדבריו של משה חוזר שוב ושוב שמו של ה'. שמיעה והליכה בדרך ה', מחייבת שותפות עם כלל השבטים.

בימים בהם עוסקת המערכת הציבורית בשאלת השותפות בנטל, יעמוד פשט הפסוקים לעינינו".

שבת שלום
אילנית יבלון

משולחנו של הרב

תקציר הלכות "תשעת הימים" / הרב דוד סתיו

"משנכנס אב ממעטין בשמחה", וכתב ה"משנה ברורה" שאין שמחים בהם כלל. משתדלים למעט במשא ומתן בכלל, ועם גויים בפרט. ממעטים בקניות של שמחה. רק במקרה של מבצעים מיוחדים והוזלות משמעותיות מותר לקנות קניות של שמחה ב"תשעת הימים".

עבודות שיפוצ של הרווחה כמו סיוד, יש לדחותם לאחר ט' באב. עבודות כיסוח וניכוש מותרות גם ב"תשעת הימים". עבודות רקמה, סריגה ותפירה, ראוי לסיימם לפני ר"ח אב ולא לעשותם ב"תשעת הימים".

כיבוס: האשכנזים נוהגים לאסור כיבוס מר"ח אב וכן אסרו ללבוש בגדים מכובסים. יש שכתבו ללבוש הבגדים המכובסים קצת לפני היכנס ר"ח, כדי שלא ללבוש בגדים מכובסים ומגוהצים. כדאי להכין מלאי חולצות שהשתמש בהם קצת. אצל הספרדים מתחיל איסור זה רק בשבוע שחל בו ט' באב. מ"מ איסור הכיבוס מתייחס גם לעצם מלאכת הכיבוס, ולא רק ללבישת הבגד המכובס. רק במקרה שתמו בגדי הילדים ואין להם מה שילבשו, אז מותר לכבס להם ב"תשעת הימים".

רחצה: המחבר מביא מחלוקת ביחס לרחצה בחמין ב"תשעת הימים". למעשה נהגו הספרדים להקל בזה עד שבוע שחל בו ט' באב, ואילו האשכנזים נהגו להחמיר מר"ח. אמנם כל האיסור נאמר ברחיצה לשם תענוג, אבל אלו הרואים עצמם מזיעה ולכלוך, רשאים לרחוץ עצמם במים צוננים ופשוטים - כלומר, מים חמים במקצת באופן שאינו נהנה מהחום, אלא כדי שלא יסבול מהקור של המים. יחד עם זאת, ראוי לצמצם את זמן הרחצה למידה הנחוצה להסרת הכלוך, ולא כדי ליהנות מהמים הזורמים. אין האשכנזים רשאים ללכת לבריכה או לים בימים אלה.

בשר ויין: המחבר הביא דעות שונות ביחס למנהג שנהגו לא לאכול בשר ולא לשתות יין בימים אלו. האשכנזים נהגו להחמיר מר"ח אב (כולל ר"ח). בקהילות ספרד יש מנהגים שונים, והגר"ע יוסף כתב שהמנהג להחמיר מבי' באב. ביחס לאוכל שנשאר משבת, ישנה מחלוקת בין הפוסקים אם ניתן לאכול במשך השבוע. למיקל יש על מי לסמוך, ובוודאי שאפשר לתת לקטנים הגם שהגיעו לגיל חינוך, ובלבד שלא יבשלו כמות גדולה שיישאר ממנה הרבה לאמצע השבוע.

טוילים וביוליים: משתדלים שלא לטייל במקומות שיש בהם חשש סכנה, ולכן יש מהפוסקים הספרדים המקילים ברחצה, ובכל זאת מחמירים ביחס להליכה לים ולנחלים בשל הסכנה.

ראוי ליחד זמן כל יום לעיסוק במשמעות החורבן ובתוצאותיו המלוות אותנו עד ימים אלה.

תשעה באב - בסניף

עם ראשי הישיבות והאולפנות

- * הרב שרגא פרוכטר - ישיבת בני"ע גבעת-שמואל
- * גב' נועה פנאהלה - אולפנת אורט שלהבת
- * הרב ניצן ברגר - ישיבת אמי"ת כפר-גנים
- * הרב אמיר אדרעי - אולפנת בני"ע צפירה
- * הרב דוד סתיו

פרטים בהמשך

בייניש? בת שירות? חייל/ת? רוצים להתמלא??

בשבילכם! שיעור של הרב סתיו.
בשבת בבית הכנסת אבני החושן (ספרא אשכנזי)
מיד לאחר מנחה שיעור בענייני דיומא.
מומלץ מאוד להגיע עם שאלות.

ניפגש,
שבת שלום!

פרשה בתמונה / מטות מסעי

"כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהר אד במי נדה יתחטא וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים." (במדבר ל"א כ"ג)
בין השלל שלקחו בני ישראל במלחמת מדיין היו כלי מתכת, וכדי שאפשר יהיה להשתמש בהם, נאמר שכל כלי שעובר באש במהלך הייצור שלו ויוצר על ידי גוי, יש לטבול במקווה כדי להטיר את השימוש בו.

צולם בסדנת יצור הזכוכית ספקולו בקיסריה. צילום והקשר: אבי אלטלף

סניף עוז

מפקד בשעה 18:15
בבית ספר אבני החושן

תחנות איסוף:

ביה"ס שלהבת: 17:45
הגשר הירוק בהדרים: 18:00
גינת הספורט רח' קשת: 18:05

גן התמנון: 18:05

מחכים לראותכם!

צוות המדריכים והקומונרים

סניף שוהם, ה' עמכם!

ליל שבת:

פעולת חב"ב - 22:30

וביום השבת:

מפקד חב"ב - 18:30

מפקד חב"א - 18:45

שבת שלום!

סגל תשפ"ד ומתי ושירה
הקומונרים

קהילת שוהם משתתפת בצערם של

שלומי וברוך טובול ומשפחותיהם
על פטירת אמם

ז'נט עזיזה טובול ז"ל

מן השמיים תנוחמו

שבת
כ"ח תמוז ה'תשפ"ד (3/8/2024)

שבת פרשת מטות מסעי

19:16 כניסת שבת
20:15 יציאת שבת
20:50 צאת שבת ר"ת
הפטרת השבת:
ירמיה פרק ב - שמעו דבר ה'
פרקי אבות:
פרקי אבות ב

שהם

4:15 עלות השחר 90 ד'(מע')
4:46 עלות השחר 72 ד'
5:12 זמן טלית ותפילין
5:57 הנץ החמה
8:45 סוף זמן ק"ש למג"א
9:21 סוף זמן ק"ש לגר"א
10:05 סוף זמן תפילה למג"א
10:29 סוף זמן תפילה לגר"א

12:46 חצות היום והלילה
13:20 מנחה גדולה
16:45 מנחה קטנה
18:11 פלג המנחה
19:37 שקיעה

19:58 צאת הכוכבים
20:50 צאת הכוכבים לר"ת

דף יומי בבלי בבא בתרא לט
דף יומי ירושלמי ביצה ו'
עמוד יומי במשנה ברורה חג קנב:
רמב"ם פרק יומי איסורי מזבח ב'
רמב"ם ג"פ תרומות יג
משנה יומית קידושין - ד ה'

נשות שוהם בתפילה

בערב ראש חודש אב בשעה 20:30
יום ראשון 4/8

"אולפנת אורט שלהבת"

נתכנס לתפילה כמנהגינו
להרים את הרוח ולחזק את האחדות

בהשתתפות:

שיר זוהר - ניצולת הנובה
גב' ליבי ויג - זמרת
גב' גלית שביט,
בתה של מרים אהרונביץ' ז"ל
התפילה לע"נ מרים אהרונביץ' ז"ל, ניצולת אנטבה

בואנה לחיבוק חיבור ותפילה

לכבוד הרב דוד נהרי הי"ו
רב קהילת בית הכנסת הספרדי הדרים.

בימים אלה כבוד הרב מסיים כהונה בת שנתיים בקהילתנו. השנתיים הללו בפרספקטיבה היסטורית, לא היו בשום צורה ואופן כמו כל שנתיים אחרות, אלה היו שנתיים מלאות אתגרים שהכילו בתוכם את: מגפת הקורונה ואת המלחמה הקשה, הארוכה והכואבת בתולדות עם ישראל. ודווקא בשנתיים הללו שהכילו חרדה ופחד מן הלא נודע, בלטו קווי האופי המובנים בך: רוגע, צלילות הדעת, פרופורציות ואמונה טוטאלית שהכול מאיתנו יתברך, ואשרינו שזכינו להיות תחת הנהגתך בתקופה מאתגרת שכזו. לא למיותר לציין את בקיאותך הרבה בתורה, בהלכה ובמוסר שבאה לידי ביטוי בדרשות ובשיעורים בימי החול ובשבתות וחגים. מעצם היותך איש צעיר, אבא ובעל משפחה, שימשת כדוגמא אישית יוצאת דופן, ליחסך המאיר פנים לאדם בכלל ולילדים הקטנים בפרט. אנו מצרים על החלטתך לעזוב, בד בבד עם ההבנה העמוקה שיש לנו, שמאחורי ההחלטה היו שיקולים אישיים כבדי משקל. לא נותר לנו אלא לברך אותך בברכת עלה והצלח בכל אשר תבחר לעשות.

ברגשי תודה והערכה עמוקים:
יו"ר הועד, חברי הועד, מתפללי בית הכנסת הספרדי הדרים וחברי הקהילה.

חידון א' ב' לפרשת מטות מסעי
נכתב ע"י זיוה מונסונגו

- א. אחד מכלי הזהב.
- ב. מתכת כסופה. עמידה בפני חלודה משמשת לציפוי.
- ג. בנו אותם עבור הצאן.
- ד. אחד מהערים שבנו בני גד.
- ה. השתתק.
- ו. שתי מילים עיקריות במסעות בניי.
- ז. נקודת גבול.
- ח. יכולות.
- ט. במלחמת מדין נשרפו באש.
- י. בן מנשה.
- כ. ים בפרשה.
- ל. השלימו: "וְהָיָה אֲשֶׁר תִּזְכְּרוּ מִקֵּהם _____ בְּעֵינֵיכֶם..."
- מ. ה' מצווה את משה לנקום בהם לפני מותו.
- נ. לכד את קנת וקרא אותה על שמו.
- ס. מקום אליו הגיעו בניי במסעותיהם.
- ע. עוקצים בפרשה.
- פ. ממחרתו יצאו בניי ביד רמה.
- צ. מחמשת מלכי מדין.
- ק. נשיא שבט אפרים.
- ר. מקום אליו הגיעו בניי במסעותיהם.
- ש. נשיא שבט שמעון בשינוי של אות אחת מנשיא שבט אפרים.
- ת. כְּמוֹתָם 70.

לומדים בסניף עם הרב סתיו

למחייא אהודיע לכו יואי ער גילעה באב,
יקייא בסניף אורי בוקר אפגל וליעור קצר אונער עמי הרב סתיו.
הליעור יקייא בלעה: 10:00
אמאניניא לארית אפני הליעור בבית כנסת חב"ד ספרא ב15:00
יהיה כיבוד קל

כולן מודמנות ים
בואו בהמוניכם!

סיוע למשפחה משהם

משפחה מקהילת שוהם נקלעה למצוקה קשה
וזקוקה לסיוע כספי דחוף. אנא החלצו ותירמו!

תרומות ניתן להעביר לחשבון הגמ"ח:
בנק הפועלים, סניף שוהם 410
חשבון 42250
ע"ש 'אנשים מאמינים בשוהם'
נא ציינו "עבור המשפחה הנזקקת"

הרב דוד סתיו

בית חב"ד שוהם

553,000 תודות!

רצינו לומר תודה לכל מי שהתגייס ותרם ביום הקמפיין השנתי לחיזוק פעילות
בית חב"ד, גם בתקופה שבה ישנם שלל יוזמות וקריאות לרתימה חברתית.
תודה לאלו שעמדו למעננו יחד, בלב אחד, ובנתינה חמה ואוהבת.
בזכותכם נמשיך בעשייה למען הקהילה ונזכה לגאולה האמיתית והשלמה

אחריי אבן שפן דרנה והלחה,
הרב מנחם ורבעה גרינברג

ערב לימוד הורים ולדיאט' באב
יתקיים ביום כ'
א אב, 6.8.24
בבית הכנסת "מעלות ענן"
19:30-19:45 דברי פתיחה הרב סתיו
19:45-20:10 לימוד משותף הורים ולדיאט'
20:10-20:30 סיכום ולימוד הרב רן כלי

פרטים נוספים אצל אלעד אמסלם
052-8609016

בדיקת תפילין ומזוזות

תתקיים אי"ה על ידי הרב מרדכי
עסיס, במהלך חודש אלול, בביתו,
בתאום מראש.

ניתן לפנות 050-7964575
ההכנסות קודש לצדקה!

דרושה בשוהם

יחידת דיור בשכירות
מחודש ספטמבר לטווח ארוך
לאישה מבוגרת נחמדה,
ממוצא אנגלו-סקסי.

לפרטים
גאולה 054-551-1224
נתנאל 054-619-0697

גששוהם

מי שנוקק במהלך השבת לגוי של שבת בסביבות מרכז שוהם, מוזמן לפנות
ליוסי מונזון (רח' הזוהר 14, דירה 5). במוצ"ש, נא לזכור להעניק לרוז,
המטפלת הזרה של אימי, תשלום עבור טרחתה (מינימום 30 ש"ח).

לפרטים: 054-778-4823

לעילוי נשמתה של שיר מונזון ע"ה, בת קהילת שוהם

סטודנטים/ות

תכנית המלגות יוצאת לדרך!!!

מועד אחרון להגשת בקשה

31.8.24

לפרטים www.shoham.muni.il

